

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

زما د دبنمن دبنمن زما دوست دی

۲۰۲۴/۱۰/۲۵

محمد یوسف صابر- ساپی

اوس اوس د پاکستان پوځ بیا د پښتنو په سیمه کې د « عزم استحکام » په نامه پوځي عملیات په مخ کې نیولي دي. دا د هماغه ۲۰۱۴ م کال د « ضرب عضب » د پوځي اپریشن او نورو نژدې شلو پوځي عملیاتو ادامه ده. نوموړو عملیاتو د پنجاب دولت ته څو غوره گټې ورسولي:

- څو ملیارده مفت امریکایي ډالر یې د تروریزم سره د مبارزې په نامه ترلاسه کړل؛
- د پښتنو ټول دودیز قبیلوي سیستم یې گډوډ کړ، هغه نسبي خودمختاري یې هم ورڅخه واخیستله او د پاکستانی آیین تابع یې کړل.
- د پښتونخوا زیرمي یې په خپل اختیار کې راوستلې او ټوله شتمني یې ورته بیباکانه خپله کړه.
د پنجابي پوځ همدغه کتور انتقامي عملیات، چې په درد او فغان باید یادونه وشي، د پښتنو د ملي ادعا لرونکو گوندونو د مشرانو شفاهی حمایت یې هم، په دوکو و او که له نورو مجبوریتونو، له ځان سره درلود، پښتنو ته په خورا لوړه بیه تمام شول:

ټول له خپلو کورونو څخه دښتو ته وشړل شول، ټول په خپله خاوره کې مهاجر شول؛ په سلگونو قومي مشران، د طالبانو په لباس کې د پاکستانی ځانگړو جزوتامونو له خوا ترور شول؛ په زرگونو زرگونو پښتانه، د ماشومانو، ښځو او سپین ربرو په شمول په کې مړه شول؛ خټین کورونه لوټ او رنگ شول، بې شمیره ځوانان تری تم شول، ډیری میندې لاتراوسه سترگې په لار دي چې زامن به یې بیرته غیری ته ورشي... د پښتونخوا دښتو، غرو رغو څخه اوس هم زموږ د عصر ددغه ستر ناورین چيغې پورته کیږي، خو د بشر د حقوقو رانده او کانه مدافعان یې نه شي اوریدلی. زموږ عصر د گټو عصر دی، د انسانیت عصر نه دی. د گپله من فغانونه له همدغه ځایه راپورته کیدل، د پښتون ژغورني غورځنگ هلي ځلي د پښتنو د نجات له پاره د همدې هیولاو په مقابل کې غبرگون دی.

د پاکستان پوځ د پښتنو په سیمه کې د « عزم استحکام » عملیاتو له پاره ښایي بیا د انگلو-ساکسون ادارو څخه، د لاس په نامه نوکر په توگه څو روپی اخیستي وي، تر څو خپل ځینی عاجل اقتصادي مجبوریتونه پری رفع کړي. د پښتنو د سترگو په وړاندې د «ضرب عضب» وحشت بیا را ژوندی دی. دادی د پښتون ژغورني غورځنگ د عدالت خواهی له پاره ټولو پښتنو ته د جرگې لمن وغوړوله. پنجابي واگمنانو د پښتون ژغورني غورځنگ په فعالیتونو بندیز ولگوه. د غورځنگ مشر په ځانگړي جرئت سره اعلان کړه، چې موږ د پښتني جرگې د جوړولو له پاره د چا اجازي ته ضرورت نه لرو.

زوروتیا د بریالیتوب غوره شرط دی

یا به وځوري ککړی یا به کامران شي

په جهان د تنگیلو دي دا دوه کاره

پنجابي پوځ د جرگې د مخنیوي له پاره ټولي هلي ځلي وکړي، په لارو کې یې ممانعتونه ایجاد کړل، د پښتون ژغورني غورځنگ فعالان یې بندیان کړل، د جرگې څیمې یې وسیځلي او پنځه ځلمیان یې شهیدان کړل. د «بابری» عام وژنه یې تکرار نه کړه، ښایي د «لوارگی جگره» یې په یاد وه، هلته چې څلوېښت زره مغولي لښکر د پښتنو د گټو لاندې تباہ شویوه.

جرگه د پښتني ولسونو په بیساري گډون سره تر سره شوه، د جرگې پریکړې د پښتنو له پاره خورا هیلي بڅبونکي دي. خو د تأمل خبرې هم په کې شته دي:

۱- د پښتنو د جرگې پریکړې به څنگه په عمل کې پلي کیږي؟ د پښتون ژغورني غورځنگ پرته، د پښتنو نورو سیاسي گوندونو کردار به چې د یوې خوا د پاکستان د سیاسي جوړښت برخه او د بلې خوا د پښتنو د جرگې او پریکړې گډونوال دي، څنگه وي؟ د پاکستان دولت نور غبرگون چې ښایي د شانگهای د کلوب د کلنی غونډې د کوربه په توگه د بوختیا له کبله یا د پښتني ولس د بی حسابیه زیات راغونډیدو له بیړي، شاتگ وکړ، څه ډول وي؟ ایا پوځ به د جرگې د پریکړې سره سم د پښتونخوا څخه وځي؟ ایا پاکستانی طالبان به د جرگې پریکړو ته غاړه کیږدي؟ چیرته لار شي؟ وسلې تسلیم کړي؟

د پنجاب له ادرسه ډیر کله اوریدل کیدل چې دوه ډوله طالبان وجود لري: « ښه طالبان » او « بد طالبان ». په واقعیت کې « ښه طالبان » دا هماغه د ISI جزوتامونه دي، چې په بیلو بیلو ځایونو کې، په مختلفو وختونو په جلا جلا

بڼه څرگنديږي او ټاکلي عمليات سرته رسوي. په کشمير کې د هندیانو په جامو کې ترور او چاودني کوي، په پښتونخوا کې د طالبانو په لباس کې د پښتنو ازاد فکره مشران وژني، په بلوچستان کې د بلوڅو په بڼه عامه تاسیسات وړانوي، په افغانستان کې د داعش او القاعده په نامه فعالیتونه لري...

په اوسني رڼال پوليټیک کې یو سیاسي فورمول خپل صحت په عمل کې ثابت کړی دی، هغه دا چې: **زما د دښمن**

دښمن زما دوست دی. هماغسې چې په سیاست کې دایمي دوست او دایمي دښمن نشته، همداسې یواځې ملي گټې

دایمي پاتې کیږي. هماغه طالبان چې یوه ورځ د امریکا او پاکستان په حمایت د سیمې د سیاست صحنې ته راپورته شول، بله ورځ د هماغه امریکایي او پاکستانی ضربو لاندې خورده او خمیر شول، نن هماغه طالبان امریکا او پاکستان ته درد سر څښلې دي.

د افغانستان څخه د امریکایي پوځونو په ویستلو کې د طالبانو په مشرۍ د افغان ولس بیسارو کارنامو ته بڼایي په کمه سترگه ونه کتل شي. که چیرې په افغانستان کې امریکایي پوځونو ماته نه وای خورلې او له دی ځایه نه وای وتلې، نن به د پښتون ژغورنې غورځنگ هم په دومره قوت او زور تیا سره د پاکستان دولت بندیزونه نه وای چلنج کړی.

هماعسې چې د افغان او انگلیس په لومړۍ جگړه کې د انگریز د نه ماتیدونکي زور طلسم مات شو او څرگنده شوه چې د انگریز پوځ به حده ظالم دی، خو به حده زورور نه دی، په ټول هند کې یې د انگریز د ظلم او ناروا په ضد مسلمانان او هندوان راپارول. دقیقاً په همدغه ډول د افغانستان څخه د ناتويي ځواکونو شړلو نړیوالو ته وښودله چې د امریکا ټوله نندارېي نظامیگري قوت نه لري، نورو ولسونو ته یې هم د خپلو حقوقو اخیستلو الهام ورباخښه.

د هیواد ملي او ترقي غوښتونکو معاصر تاریخ ددی ډول تیروتنو څخه ډک دی، چې مذهبي قوت ته یې په کمه سترگه کتلې دي. د افغانستان د آزادي څخه وروسته دا تیروتنه وشوه، د هیواد چپي گوندونو په خورا خشنه توگه دا تیروتنې تکرار کړې، پایلې یې هیواد اوملت ته خورا درندې وې. د پښتون ژغورنې غورځنگ د خپل ځان او د ټولو پښتنو د بقاء او بري په ارمان بڼایي دا ډول تیروتنو ته په خپلو کړنو کې ځای ور نه کړي. انگریز، مغل، پنجابی او یهود د مذهبي نورو څخه د پښتنو، افغانانو په ضد استفاده کوي، پښتانه- افغانان په خپله مسلمانان د اسلام له قوت څخه په خپله گټه کار نه شي اخیستلی. دا زمور بیکاره گي ده که نه!

۲- د ژور سوچ خبره داده چې د پښتون ژغورنې غورځنگ کړنلاره به د بندیز په صورت کې څه وي؟ ستراتیژي یې څه ده؟ اوږدمهاله ستراتیژي لري او که نه؟ که یواځې د پوځ د عملیاتو د وحشت څخه د بیری په غبرگون کې راپاڅیدلې دي او څه لنډمهاله غوښتنې لري؟

هغه غورځنگونه چې لنډمهاله هدفونه لري، په لنډ مهال کې له منځه ځي؛ هغه غورځنگونه چې منځمهاله موخي تعقیبوي، په منځمهال کې د مبارزې له صحنې څخه ووځي؛ یواځې هغه غورځنگونه چې اوږدمهاله ستراتیژي او هدفونه لري، د اوږد ژوند وړتیا لري. دا هغه غورځنگونه دي چې د مبارزې ټولو ډولونو څخه کار اخلي او بریالیتوب ته رسېږي.

پاکستان د ازادبېخونکو جنبشونو ټکولو او له لسیزې تجربه لري او د انگریزي استعمار وارث په توگه د څو پېړیو انگریزي تجربې هم له ځان سره لري. د پښتون ژغورنې غورځنگ یو داسې دښمن سره مخامخ دی چې د شیطان په څیر ستر ښکاري، خو قوي نه دی، اما خورا مکار دی. استخبارات، جیلونه، شکنجې، ټولنیزې رسنۍ، پوځ، پیسې او د خپلو او دوکو نور وسایل په اختیار کې لري. د داسې ناروا دښمن په مقابل کې د دریدو توان یواځې هغه جنبش لرلی شي چې ددی ټولو نارواو په مقابل کې د ځان ساتنه په ټولو وسایلو سره کولی وشي. د عدم تشدد غلط تعبیر چې آن د ځان او ملت په ساتنه کې به هم وسلې ته لاس نه اچوي، چاره ساز نه دی. د ځان او ملت دفاع تشدد نه دی، د ځان ساتنه فرض ده. د پښتون تاریخي او ملي ځانگړنه داده چې هغه تنگیالی او جنگیالی دی. د میرنټوب او جنگیالیټوب خصوصیت ترې واخه، هغه نور پیاوړی نه دی. لکه **شهید میله من** چې به زمزمه کول:

د مار نه چې زهر وباسي ماهي شي پښتون نه چې ننگ ليري کړي گلخان شي

په سیاست کې د سیاسي مبارزې ټول ډولونه: سوله ایزه، د اړتیا په وخت کې وسله واله، علني اوسري مبارزه د بریالیتوب حتمي شرطونه دي. که څوک سیاست کوي، نو د سیاسي مبارزې د ټولو ډولونو څخه باید هدف ته د رسیدو له پاره کار واخلي، که غواړي هدف ته ورسېږي.

د لر او بر ملي قوتونو پیوستون او گډه مبارزه د دواړو خواوو په گټه دی. د ټولو پښتنې سیاسي سازمانونو راغونډول په یوه واحده اجماع (لکه همدا لویه جرگه) کې د بریالیتوب له پاره خورا اړین ښکاري. یواځې د همدې اجماع له لارې داسې کلیدي غوښتنې لکه د ټولو پښتنې سیمو د تعلیمي او اداري نصاب پښتو کول تر لاسه کیدلای شي. د پښتو ژبې په ساتلو سره خپل ملي هویت ساتل کیدی شي، که نه هماغسې چې په میلیونونو پښتانه په هند کې د هندیانو د بیشمارة نفوس په سمندر کې ورک شول، همداسې به د پښتونخوا پښتانه هم د پنجاب د خسک ډوله نفوس په ډنډ کې ډوب او تباه شي.

پښتو یواځې ژبه نه ده. پښتو د پښتونوالي په معنی هم ده. په پښتونوالي کې بیا د پښتنو ټول تاریخي، فرهنگي او معنوي ارزښتونه خوندي دي. افغانانو د تاریخ سترو یرغلگرو ته یواځې د خپلې ځانگړې اراضی له برکته نه، بلکې د

خپلو ځانگړو معنوي ارزښتونو په قوت سره ماته ورکړې ده. دښمنانو د همدې درک له کبله په وروستيو کې پر افغانانو فرهنگي پرغل پيل کړی دی، د تاريخي او معنوي ارزښتونو په ژورو کې پرې بريدونه کوي. استعمار تر ټولو لومړی د ټولني معنوي او اخلاقي ارزښتونه ورڅخه اخلي. که چيرې پدې بريالی شو چې ولسونه د اخلاقو، معنوياتو څخه وتلي يواځې په مادياتو راټولولو بوخت کړي، نو بيا استعمار بشپړ بريالی شو. تر هغه چې له ولسونو څخه يې د هغوی معنوي ارزښتونه نه وي اخيستي، بريالی کيدی هم نه شي، پرې واکمن کيدی هم نه شي. هر پښتني غورځنگ که د پښتو او پښتونوالي ستراتيژي غوره کړه، اوږد مهاله ژوند او برم يې هم په نصيب دی. د پښتو او پښتونوالي لار سل په سلو کې خپلواکي ته رسيري. خپلواکي هغه ستره انساني مرتبه ده چې انسان په کې خلق شويدي. خپلواکي د ستراتيژيک هدف په څير يواځې د ذهني غوښتنو اړتيا نه، بلکې د ټولنيزو عيني قانونمندیو سره برابر جريان دی، ځکه يواځې هلته انسانيت او خلاقيت خوندي دي.

د ملي مبارزې په دغه ټاکلي پړاو کې د ټولو ملي افغاني سياسي سازمانونو متحدانه فعاليت (د دښمن دښمن په توگه د طالبانو په شمول، سره ددې چې ملي صيغه يې د اسلامي صيغې په څنگ کې دويمه درجه ځای لري) د خاورې د ژغورنې تر ټولو غوره او مؤثره لار ده. په دې منځ کې هغه سياسي حرکت چې خپل لنډمهاله، منځمهاله او اوږدمهاله موخي په سره سينه وټاکي، گام په گام يې په تدبير سره تدوين کړي، په خپلو ليکو کې ديموکراتيک سنتراليزم عملي کړي، د سياسي مبارزې ټولو ډولونو (سوله ايزه، د اړتيا په وخت کې آن وسله واله، علني او سري مبارزې) څخه هدف ته د رسيدو له پاره گټه واخلي، د حق په خوا هم ولاړ وي، هر وروڼو برياليتوب ته رسيري. پای